

Verslag van de vergadering van de werkgroep etikettering

Datum 11 februari 2019
Voorzitter Cie Sabine Pelsscher
Ned.Delegatie Magda Haponiuk
Erika Smale

Samenvatting

De werkgroep etikettering heeft op 11 februari 2019 gesproken over Q&A's ten behoeve van de interpretatie van voorschriften voor toepassing van artikel 26.3 van de verordening 1169/2011 over voedselinformatie aan consumenten. Artikel 26.3 omvat algemene regels over vrijwillige etikettering van land van oorsprong of plaats van herkomst. De voorschriften voor toepassing van artikel 26.3 zijn vastgelegd in de uitvoeringsverordening (EU) 2018/775.

De Commissie streeft ernaar om de Q&A's in november 2019 vast te stellen, omdat de uitvoeringsverordening 1 april 2020 van toepassing is. De Q&A's moeten eenduidigheid in interpretatie van de wetgeving scheppen. Het gaat erom dat de consument niet wordt misleid door vrijwillige herkomstaanduiding.

In deze vergadering zijn de Q&A's besproken over de scope, primair ingrediënt, geografische niveaus, plaatsing en presentatie.

De Commissie heeft een werkdocument met de lidstaten gedeeld voor discussie van de Q&A's. Het betreft niet de tekst voor de vragen en antwoorden, maar een input voor discussie om de tekst voor de Q&A's te formuleren.

I What would trigger the application of the provisions of Article 26(3)? Questions related to the scope

- 1) *Are brand names, company names, adress or logo including geographical indication to be considered as giving the country of origin or place of provenance of a food?*

De Commissie legt uit dat naam, bedrijfsnaam en bedrijfsgegevens geen onderdeel zijn van herkomstaanduiding in artikel 26.3. Handelsmerken, merknamen etc. (waaronder logo's) vallen er wel onder. Daarbij geeft de Commissie aan dat geregistreerde merken vóór registratie al gecontroleerd worden op misleiding.

- 2) *Are the names of the food including geographical indication to be considered as giving the country of origin or place of provenance of a food?*

De Commissie legt uit dat voor gebruikelijke en beschrijvende benamingen waarin letterlijk een geografische term wordt gebruikt en waarbij volledig duidelijk is dat het geen geografische identificatie is, geldt dat deze niet onder artikel 26.3 vallen. De Commissie is op zoek naar voorbeelden die in alle lidstaten gelden. Er zijn gebruikelijke en beschrijvende benamingen die niet in alle lidstaten als zodanig worden begrepen. In die gevallen zullen de handhavingsautoriteiten geval voor geval moeten bezien in hoe de consumenten de aanduidingen interpreteren. Nationale lijsten met gebruikelijke en beschrijvende benamingen waarin letterlijk een geografische term wordt gebruikt, zouden behulpzaam zijn.

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
Madeleine Schilder
ml.schilder@minvws.nl
T 06-52553451

Ons kenmerk
Verslag CWG
Voedselinformatie voor
consumenten 11 februari
2019

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)

www.row-minvws.nl

- 3) *Are the terms such as 'kind', 'type', 'style' or 'recipe', 'inspired by' being part of the food name and including a geographical indication, to be considered as giving the country of origin or place of provenance of a food?*

De Commissie geeft aan dat in de vorige vergadering lang is gesproken over deze vraag. Herkomstaanduiding bij termen als kind/type/style/recipe vallen niet onder artikel 26.3. In principe is het niet gewenst dat deze termen gebruikt worden, omdat het toch misleidend kan werken vanwege andere aanduidingen op de verpakking. Met artikel 7 over misleiding zullen deze issues geval voor geval bekeken moeten worden. Een lidstaat suggereert om deze vraag te schrappen van de lijst met Q&A's, maar veel lidstaten geven aan dit toch graag te willen behouden vanwege vragen van het bedrijfsleven.

- 4) *Are the terms such as 'made in...', 'produced in...', 'packed in...', 'produced/made by...' and 'product of...' followed by a geographical indication to be considered as giving the country of origin or place of provenance of a food?*

De Commissie legt uit dat 'packed in' niet onder artikel 26.3 valt. 'produced in/manufactured by' (gevolgd door bedrijfsnaam, adres) vallen in principe ook niet onder artikel 26.3, maar in sommige gevallen zal dit toch nader moeten worden bekeken. Termen als 'made in', 'manufactured in', 'produced in', 'produce of' of 'product of' worden door consumenten geassocieerd met een geografische identificatie en worden in de regel wel gezien als oorsprongsbenaming of plaats van herkomst. Het gaat hierbij vaak om de plaats/land waarin het product geproduceerd is of een productieproces heeft ondergaan. Enkele lidstaten geven aan dat de consument vaak wel weet dat het product in het genoemde land wordt geproduceerd en dat het ingrediënt daar niet vandaan komt. De Commissie legt uit dat zij intern veel discussie heeft gehad over dit item, maar in de letter van de wet moet dit toch gezien worden als gebruik van oorsprongsbenaming of plaats van herkomst en dan geldt artikel 26.3.

- 5) *Are acronyms, pictorials or any other statements, added voluntarily with only the purpose to help consumers to find their local language on multilingual artworks, to be considered as giving the country of origin or place of provenance of a food?*

De Commissie geeft aan dat indicaties die de taal aangeven, niet als herkomstaanduiding worden gezien.

- 6) *When should it be considered that a 'non-scriptural' form gives the country of origin or place of provenance of a food? Would a national symbol or colours of a flag be considered to be indicative of origin?*

In principe vallen vlaggen en geografische kaarten onder artikel 26.3. Andere nationale symbolen ook, maar die kunnen soms anders begrepen worden en zullen geval voor geval bekeken moeten worden.

II Primary ingredient

1) Definition

Regulation 1169/2011, Article 2(2)(q): a primary ingredient = an ingredient or ingredients of a food that represent more than 50 % of that food or which are usually associated with the name of the food by the consumer and for which in most cases a quantitative indication is required

- a. Should the definition in question be understood that the food business operator can choose between quantitative or qualitative ingredient?

De Commissie licht toe dat een ingrediënt als primair ingrediënt kan worden bestempeld op basis van kwantitatief oordeel of op basis van kwalitatief oordeel. Het gaat er hierbij om wat de consument ziet als primair ingrediënt. Een producent kijkt naar het karakter van het product/ingrediënt en de verwachting van de consument om te bepalen wat het primaire ingrediënt is.

Een lidstaat merkt op dat dit nog wel eens lastig kan uitkomen met de kwantitatieve ingrediënten duiding.

- b. Can foods have more than one primary ingredient on the basis of the definition provided for this in Article 2(2)(q) of the FIC Regulation? If yes, for foods that contain more than one primary ingredient, should the origin of all primary ingredients be given?

De Commissie geeft aan dat uit de definitie van primair ingrediënt al blijkt dat het ook meervoud kan zijn, en dat er wel meer dan één primair ingrediënt aanwezig kan zijn. Daarbij is het mogelijk dat de één op kwalitatieve basis en de ander op kwantitatieve basis als primair ingrediënt kan worden aangemerkt.

- c. Is it possible that the application of the definition of the primary ingredient will result in no primary ingredient of a food?

De Commissie geeft aan dat het mogelijk is dat er geen ingrediënt voor meer dan 50% aanwezig is in een product en dat er ook geen ingrediënt op kwalitatieve basis is aan te wijzen als primair ingrediënt. De tekst bij deze vraag moet nog worden uitgebreid met de mogelijkheid dat er wel een ingrediënt voor meer dan 50% aanwezig is maar dat de consument niet geïnteresseerd zal zijn in de herkomst. Een voorbeeld is frisdrank, maar de vraag is waarom een producent iets aan herkomst op het etiket zal zetten, als de consument niet geïnteresseerd is hierin.

De Commissie wil van de lidstaten weten hoe strikt de regel hier geïnterpreteerd moet worden. Een lidstaat geeft aan dat het de consument niet helpt als er loze informatie op het etiket komt te staan. Met de verordening 1169/2011 is het doel om de consument van goede informatie te voorzien, onnodige informatie kan verwarrend zijn.

- d. Does Article 26(3) of the FIC Regulation and consequently the Implementing Act cover single ingredient products

Als een product maar uit één ingrediënt bestaat geldt ook artikel 26.3. De Commissie zoekt nog naar betere voorbeelden. In de vergadering wordt melk, boter, olijfolie genoemd.

- 2) *When it is well known by consumers that the primary ingredient of a food can only be sourced outside EU, should its origin be provided?*

Voorbeelden van producten waar van het primaire ingrediënt alleen van buiten de EU kan komen zijn koffie, chocolade. Volgens de Commissie is het klip-en-klaar dat dit onder artikel 26.3 hoort. Er wordt gevraagd of, nu dit zo helder is, de vraag ook weggelaten kan worden. Volgens de Commissie en een aantal lidstaten niet, omdat stakeholders en bedrijfsleven hier vragen over hebben.

- 3) *Is it possible for the primary ingredient to be a compound ingredient? If yes, what would be the origin/place of provenance of the compound ingredient?*

De Commissie legt uit dat als de definitie van samengesteld ingrediënt (artikel 2.2h) en de definitie van primair ingrediënt (artikel 2.2q) worden samengenomen het blijkt dat het mogelijk is dat het primaire ingrediënt ook een samengesteld ingrediënt kan zijn. Als het primaire ingrediënt een samengesteld ingrediënt is dan kan gekeken worden naar de plaats waar het samengestelde ingrediënt zijn laatste bewerking heeft ondergaan of de plaats waar het oorspronkelijke ingrediënt vandaan komt. Dit zal geval voor geval moeten worden bekeken.

Er wordt gevraagd hoe om te gaan met herkomst als het primaire ingrediënt (als samengesteld ingrediënt) vlees is. Is dan vermelding van geboorteplaats, plaats waar het dier is gehouden, slachtplaats en verwerkingsplaats verplicht? Welke regelgeving geldt hier?

De Commissie vindt dat er verschil gemaakt moet worden tussen vers vleesproduct en bewerkt vleesproduct, maar zal nog eens naar de tekst kijken.

III Geographical levels

- 1) *Would the indication of the primary ingredient with reference to "EU and Switzerland" comply with the provisions of Article 2 of the Implementing Regulation?*

De Commissie geeft aan dat in de uitvoeringsverordening (EU) 2018/775 als optie voor vermelding van herkomst van een primair ingrediënt "EU en niet-EU" of de namen van de landen kan worden vermeld. Maar een combinatie van deze twee is niet mogelijk.

Lidstaten zien wel dat dit juridisch vaststaat, maar vinden dit lastig om dat 'EU en Zwitserland' toch iets anders suggereert dan 'EU en non-EU'. De Commissie geeft aan dat als men Zwitserland wil vermelden ook de namen van de EU-landen genoemd kunnen worden.

IV Placing and presentation

1) *Would it be possible to indicate origin by using country codes?*

De Commissie geeft in eerste instantie aan dat de regelgeving het niet verbiedt om landencodes te gebruiken bij herkomstaanduiding van het primaire ingrediënt. Echter veel consumenten zijn niet op de hoogte van landencodes en zullen dit dus niet begrijpen. Het is daarom niet raadzaam landcodes te gebruiken.

Een lidstaat wijst erop dat uit artikel 9.2 van de Verordening 1169/2011 blijkt dat afkortingen niet gebruikt mogen worden.

De Commissie zal de tekst nog eens bekijken.

2) *When the product name includes an origin indication and the product name is found on several places of the package, should the indication of the origin of the primary ingredient be indicated for every time the product name is labelled on the product? The same question for the use of flags.*

De Commissie zocht naar een pragmatische oplossing, heeft deze vraag grondig bestudeerd en overleg gehad met de juridische afdeling. Maar volgens de Commissie geeft de regelgeving geen ruimte en zal als er op meerdere plekken op het etiket een geografische identificatie staat ook steeds de herkomst van het primaire ingrediënt moeten worden vermeld. De Commissie geeft aan dat het vermelden van geografische identificaties op de verpakking vrijwillige informatie betreft, dus het is aan de producent zelf om herhaling te voorkomen.

3) *Does the provision of Article 3(2) of the implementing FIC Regulation (font size of the primary ingredient origin has an x-height of at least be of 75 % of the x-height of the indication of origin of the food) apply to minimum font size requirements in case of small packages and containers?*

De Commissie geeft aan dat in alle gevallen, dus ook voor herkomstvermelding, de regels uit artikel 13.3 van de Verordening 1169/2011 geldt. Dus de letters mogen niet kleiner dan 1,2mm.

De Commissie zal met de discussie van vandaag de Q&A-tekst opstellen. Lidstaten kunnen schriftelijk hun standpunten, voorbeelden etc. sturen. De Commissie wil de Q&A-tekst eind april / begin mei bespreken en vervolgens in een laatste overleg in juni. In november moet de tekst worden vastgesteld.

Gezien de planning van de vergaderingen was het Verenigd Koninkrijk voor de laatste keer bij de vergadering van de werkgroep. De Commissie bedankt het Verenigd Koninkrijk voor de waardevolle bijdrage in de vergaderingen.

Den Haag, 15 februari 2019